

स्वभावात् शौर्येतेजोवृत्तिर्दाक्ष्यं युद्धे चाप्यपलायनं दानमीश्वरभावश्चक्षात्रं कर्मस्वभावजमिति गीतावचनोक्तधर्माचरणशील एव क्षत्रियो नान्य इति नियमात् मेमया धर्मे मनो धृतं यतः धर्मवाणिज्यको धर्मात्स्व
र्गादिफलमिच्छन् हीनः मुख्यफलात् च्युतः अतएव जघन्यः नीचः ॥ ५ ॥ धर्मफलं तमेतं वेदानुवचनेन ब्राह्मणा विविदिषंति यज्ञेन दानेन तपसानाशक्तेनेति श्रुतेर्विद्या विविदिषा वा धर्मफलं मुख्यं तन्नामोति यश्चैनं
धर्मशंक्ते विश्वासं न कुरुते सोऽपि धर्मफलं नामोति पापचेतनः पापबुद्धिः ॥ ६ ॥ अतिवादात्मानांतरमतिक्रान्तो वादो वचनं तस्मात् वेदैकप्रामाण्यात् ॥ ७ ॥ आर्षेः ऋषयो मंत्रास्तद्गृह्यारोमन्वाद्यो वा धर्ममूलभूतं मंत्रजा
तं वा मन्वादिवाक्यं वेत्यर्थः अर्थे वेति पाठे फले विषये इत्यर्थः दुर्बलात्मनः विवेकाक्षमचित्तस्य अपेयात् अपगच्छेत् लोकात् आत्मलोकात् स्वर्लोकादिति पाठेऽपि आनंदरूपादात्मलोकादित्यर्थः अनात्मलोकेषु अ
धर्म एव मनः कृष्णे स्वभावाच्चैव मे धृतं ॥ धर्मवाणिज्यको हीनो जघन्यो धर्मवादिनां ॥ ५ ॥ न धर्मफलमाप्नोति यो धर्मदोऽगुमिच्छति ॥ यश्चैनं शंक्ते कृत्वानास्ति
क्यात् पापचेतनः ॥ ६ ॥ अतिवादाद्दाम्येषमाधर्ममभिशंकिताः ॥ धर्माभिशंकी पुरुषस्तिर्यग्गतिपरायणः ॥ ७ ॥ धर्मो यस्य अभिशंक्यः स्यादा र्षे वा दुर्बलात्म
नः ॥ वेदान्छूद्र इवापेयात्सलोकादजरामरात् ॥ ८ ॥ वेदाध्यायी धर्मपरः कुले जातो मनस्विनि ॥ स्थविरेषु स योक्तव्यो राजर्षिर्धर्मचारिभिः ॥ ९ ॥ पापीयान्स
हि शूद्रेभ्यस्तस्करेभ्यो विशिष्यते ॥ शास्त्रातिगोमंदबुद्धिर्यो धर्ममभिशंकते ॥ १० ॥ प्रत्यक्षं हित्व यादृष्टं ऋषिर्गच्छन् महातपाः ॥ मार्कण्डेयोऽप्रमेयात्मा धर्मेण चि
रजीविता ॥ ११ ॥ व्यासो वसिष्ठो मैत्रेयो नारदो लोमशः शुकः ॥ अन्ये च ऋषयः सर्वे धर्मेणैव सुचेतसः ॥ १२ ॥ प्रत्यक्षं पश्यसि त्येतान् दिव्ययोगसमन्वितान् ॥
शापानुग्रहणेशक्तान् देवेभ्योऽपि गरीयसः ॥ १३ ॥ एते हि धर्ममेवादौ वर्णयंति सदानघे ॥ कर्तव्यममरप्रख्याः प्रत्यक्षा गमबुद्धयः ॥ १४ ॥ अतो नार्हसि कल्या
णिधातारं धर्ममेव च ॥ राज्ञि मूढेन मनसा क्षेपुं शंकि तु मेव च ॥ १५ ॥ उन्मत्तान् मन्यते बालः सर्वानागतनिश्चयान् ॥ धर्माभिशंकी नान्यस्मात्प्रमाणमधिगच्छ
ति ॥ १६ ॥ आत्मप्रमाण उन्नद्धः श्रेयसोऽत्यवमन्यकः ॥ इन्द्रियप्रीतिसंबद्धं यदिदं लोकसाक्षिकं ॥ एतावन्मन्यते बालो मोहमन्यत्र गच्छति ॥ १७ ॥ प्रायश्चित्तं न
तस्यास्ति यो धर्ममभिशंकते ॥ ध्यायन्सरूपणः पापो न लोकान् प्रतिपद्यते ॥ १८ ॥

जरामरत्वयोरसंभवात् अजरामरात् मोक्षरूपात् ॥ ८ ॥ बालोऽपि स्थविरेषु योक्तव्यो नियोक्तव्यो गणनीयः ॥ ९ ॥ १० ॥ एवं धर्मस्य वेदैकगम्यत्वादनतिशंक्यत्वं वेदस्य च श्रेष्ठप्रमाणत्वमुक्त्वा प्रत्यक्षत्वादपि धर्मफल
स्यानतिशंक्यत्वमाह प्रत्यक्षं हीत्यादिना चिरजीविता चिरजीवी ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ धर्मकर्तव्यवर्णयंति प्रत्यक्षा गमबुद्धयः अस्माकं वेदैकगम्यमप्यर्थं प्रत्यक्षेण पश्यंत इत्यर्थः ॥ १४ ॥ क्षेपो निदा शं
काफले संशयः ॥ १५ ॥ एतच्च मूढकार्यमित्याह उन्मत्तानित्यादिना आगतनिश्चयान् प्राप्ततत्त्वनिश्चयान् ॥ १६ ॥ उन्नद्धः दृप्तः श्रेयसो धर्मस्य अन्यत्रातीन्द्रिये धर्माद्यर्थे ॥ १७ ॥ ध्यायन् अर्थान् चितयन् अपि
लोकान् धर्मप्राप्यान् ॥ १८ ॥